

BREDA SCHE

Strat., Letterkundig en

NIEUWS-

Donderdag

COURANT.

Wetenschappelijk

BLAD.

17 Mei.

Frankrijk.

PARIS, den 12ten Mai.

side afgevaardigden hebben heden de laatsteleden van d'afgebro-
kenen afgevaardigden en de afgevaardigden van een aantal monumenten en
overblijfselen hersteld. — De pairs hebben heden de wettelijke
betrekkelijk de vrederegten aangenomen. Vooraf had de heer
Bignon de gewone lofrede op wijlen den graaf *Reinhard* afge-
sproken.

— De voorstanders van het ministerie ontveinten teeter eenige dagen hunne hoop niet, dat het ontwerp van wet voor de rentevermindering door de kamer der pairs zal verworpen worden. Met der daad wordt de commissie door deze kamer voor het onderzoek van het ontwerp benoemd, tegen den maatregel vooringenomen gezicht, vele leden twijfelen intusschen of de kamer der pairs zich zoo regstreeks in oppositie met die der gedeputeerden zal durven stellen over eenne financiële kwestie die thans de openbare aandacht voor zich heeft. Sommige leden der commissie hebben zich een ook, naar men wil, voor het bevestigel der modusie verklaard, maar willen een aantal wijzigingen in de wet brengen, waardoor het nog mogelijk zou worden den maatregel tot het volgende jaar te verschuiven.

— Het *Journal des Débats* behelst heden een artikel dat geschikt is om de verholgenheid der legitimisten op te wekken. Door een dagblad — zegt hetzelfde — werd onlangs beweerd, dat de hertog van *Magnas* bij de wapenschouwing van Keizer *Nicolaas* te *Wenen* was tegenwoordig geweest en de witte kokarde had gedragen. Dene geheel valsehe mijning had den hertog van verdriet verwekt. Hoewel *Frans* is leening, bevestigde de maarschalk zijn vaderland en smartte hem het denkbeeld van zich er gedurig gehoord en gelasterd te zien. Hij had de gezegde wapenschouwing niet eens bijgewoond, daar hij in 1837 de oostenrijksche staten niet verlaten had, en daar hij, eindelijk, aan den Koning der Franschen den eed had gedaan, had hij sedert 1836 ook de witte kokarde niet gedragen.

— In den afgelopen nacht is een koerier met depêches voor den Koning van Brussel aangekomen.

— Uit Metz wordt van den 17den dezer geschreven, dat int
schen den 12 en den 14den aldaar 9 eskadrons cavallerie gewacht
werden, en van den 15den tot den 21sten achtervolgens 6 ba
tallions infanterie. De aldaar in garnizoen liggende twee battergen
en 4 kompagnien gemeenrupsen wachtten ieder oogenblik het be
vel tot vertrek.

— Lord Brougham, die zich hiernaar bevindt, leert verslagge-
ver van Londen terug. Hij zal de reis over Brussel nemen, om een
bezoek bij vorst Leopold af te leggen.

— Heden morgen zijn verstuurd huisruelungen bij een aantal studenten in de regio Igeham. Igeham huuren en gehuurd.

...Dochter van de heer Guérin, in den rand met
aankleden.

— Het zeker wordt thans geveld, dat de afgebrokene onderhan-
delingen voor een spaanische leening hervat zijn. Een nieuw krus-
saks kon door den heer Zigualla gesleekend en voor oostrent acht
procent tot ratificatie naar Madrid gezonden zijn. De bepalingen
van dit nieuw koninkst sommen nog onbekend.

De dag bleef nu maar tot den 7den en van Cadix tot den 8den, hoewel niet bijzonder. De kamer der geëspiseerden te Madrid heeft ook bezig met de discussie over de begroting van het Ministerium van Justitie.

[illegible]

Van die zijden trekken er kloppen op tegen de geschiedenis
der bewegingen die onder de bevelen van Cabrera staan; het gouve-
nement wil nu voor goed dien karlistischen chef, daar men zoo
vele verbodningen in Valencia en Aragon zijn aangerigt, een on-
der Breughel."

— Uit Saragossa schrijft men van den 7den Mei, dat de karlistische chiefs *Deepinasse* en *Gabreta* het beleg van Alcaniz opgeheven hebben op de nadering van *Ossa*, die van uit Ternel ter hulp der belegerde plaats was opgetrokken. De karlisten hadden den 4den de stad vruchteloos aangevallen, en er 600 kogels en 23 bommen in te hebben geworpen; en waren evenmin gelukkig geweest bij een algemeen storm, denzelfden avond door hen beproefd.

— Der beurszied had heden eene merkbare rizing in de 5 pCt. renten, vooral de konstant, plaats. Bij den aanvang der beurszied was dit papier tot 109,50 kont.; tegen het laatst der maand, zag 115, hetzelfde daalde later op 109 kont. en 109,50, einde der maand. Op het laatst herstelde zich de koers. De 5 pCt. deelden ook in de rizing en golden 81,20. Men geloofde ter beurszied in 't geheel niet meer aan eene verandering van ministerie en hield zich overtuigd, dat de kans der paars de conversie zou verworpen. De jongste vrij gunstige tijdingen uit Spanje hebben eene rizing op de Ardoin 15 weeg gebracht. Het Spaansch actief werd gemaakt tegen 21½, 2%; de Passieve waren gezocht tegen 5¼. De notering was heden (14 Mei): 5 pCt. 109,15; 3 pCt. 81,15; Nap. r. 100,50; Sp. Ardoin 22; Portugal 24; Rome 16½.

D n i s c h l a n d.

Freitag, den 17ten Mai.

Uit Petersburg meldt men van den 2den dezer, dat de grootvorst troonsopvolger tot chef van het Pawlogradsche huzaren- en het Koerlandsche uhlanen-regiment benoemd was.

— Den 28sten April is het ijs in de Nawa in beweging geraakt; des middags was de gemeenschap tusschen de beide oevers, door middel van booten, weder geopend.

— Volgens de *Leipziger Allgemeine Zeitung* aan, op last der russische regering, ontslaat de bisschop *Krongewicz*, te Wilna, gevatigen zijn genoemd; en kon dit voorval betrekking hebben tot den kaarwissel die tusschen Rome en Petersburg dezer dagen gevoerd wordt. Behalve dat de genoemde bisschop, die gedurende den poolischen opstand het bisdom slechts waarnam; daarna, als een gunstbewijs van het russisch bewind, op den bisschoppelijken zetel verheven werd en dus zeker te St. Petersburg in dienst is, zoo heeft het dagblad waarin dit bericht voorkomt in den laatste tijd, ter sake van de prussische aangelegenheden, zoo veel geruchten verspreid, die spoedig bleken vertoopen te zijn, dat ook deze tijding nog grootelijks bevestiging behoeft.

Omrent het te Neurenberg plaats gehad hebbende ongeluk, verhaalt men, dat de lijen van het noodlotig gezin des bakkers *Dieterich* allen gevonden zijn. Niet dan nadat men tijtlen uuren lang, met behulp van machtschappen van het garnizoen, de puinhoopen had doorgegraven, was men tot de plaats genadend waar de beide meisjes meesten gevonden worden, die op de derde verdieping hunne slaapplek hadden. Naar het schijnt waren zij juist bezig met derzelver haar in orde te brengen, toen zij door het ongeval verast en op hetzelfde oogenblik verplet werden. De eene vond men met de hand aan het achterhoofd, de andere hield met hare hand krampachtig eene denknop vast. Een ander kind vond men ook den jeugdigen zoon, die waarschijnlijk onmiddellijk zijn dood bij de instorting gevonden heeft. Desmar's overgeblevene vrouw en moeder, die in een oogenblik alles verloor wat zij bezat, man, kinderen en bezitting, moet onbeschrijfelijk wezen. Men verneemt dat de strafbare zorgeloosheid van den bakker *Dieterich* zoo groot was, dat hij van het ongeluk en de gang om zijn huis te verkoopen; den vorigen dag wat of niet een kooper bij hem geweest.

Uit de Londenſche avondbladen van den 12den dezer ziet men dat H. M. de koningin Victoria een tweede bal zal geven, dat niet minder luisterrijk dan het vorige zal zijn. — In eene bijeenkomst, den vorigen dag door ingezetenen der hoofdstad gehouden, was besloten geworden tot het indienen van eene petitie aan het parlement en een adres aan de koningin, tot het doen uitstellen der kroonſing tot in de maand Augustus, en het op zodanig groote schaal plaats doen hebben van dezelve als het nationaal belang medebrengt.

De prins de Ligne, die met eene bijzondere zending van vorst Leopold belast is, werd binnen kort uit Brussel te Londen verwacht.

Gedurende deze loopende week had het Parlement belangrijke werkzaamheden te verrigten; vooral was de aandacht gespannen op de zitting die gisteren in het Lagerhuis gehouden moest worden. Daarin zou de minister Russell het voorstel doen om tot het onderzoek in comité over te gaan der resolutien die hij wegens de geestelijke tienden in Ierland heeft voorgesteld. Sir Tomas Dyke Acland, een lid der behoudende partij, had echter aangekondigd dat hij niet zou komen, en dat de discussie daarom niet kon plaats hebben. — Daar men thans niet kan vermoeden dat het tegenwoordig ministerie in deelen van het gevoelen der hervormingsgezinde partij zal veranderen, en hetſelfe dus tegen de motie van den heer Acland zal staan, zoo ziet men hierin eene poging der behoudende partij om het ministerie Melbourne te doen vallen. De ministers hadden sporen der hervormers dan ook levendig aan, om te komen op te komen en het ministerie voor eene nederlaag te behoeden. Dat de ministers een zwaren strijd zullen hebben door te staan, blijkt daaruit dat men van de 638 leden van het Lagerhuis reeds met zekerheid voorspelt dat 319 voor het voorstel van den heer Acland zullen zijn, als hebbende deze, op laatſtleden zaterdag, allen deelgenomen aan een prachtig gastmaal door de behoudende partij in een openbaar gebouw te Londen, ter eere van sir Robert Peel, gegeven.

Volgens berichten uit Columbia tot den 12den dezer, had het Congres van die Staat, de afzender, geleend om de oostersche taal te leeren en Groot-Britannië nu eindelijk bekrachtigd, deze overeenkomst betreffende de vroeger gedane leeningen en achterſtallige interesten door Columbia te Londen verschuldigd.

W O E L I N G E N .

Toen de Regering eindelijk begreep te moeten toegeven, om een einde te maken aan den bedroevenden toestand, waarin ons Van der XXIV artikelen, voorzigtig zij heugden later gebeuren zou; ofschoon van hare zijde ontrent het verbindende van die XXIV artikelen voor België geenen twiſfel schijnt bestaan te hebben. Zij voorzagen, dat de mogelijkheid kon bestaan, dat diezelfde mogeligheden die de ſtatkte hadden getekend, of liever derzelver tegenwoordigſters te Londen, eens van gedachten konden veranderd zijn, of willen veranderen, even als zij veranderd waren na de aanneming door den koning der Nederlanden van de annexie van het XXIV artikel van Februarij 1831; om daarvoor naderhand met de XXIV artikelen in de plaats te stellen; en inderdaad, zoo is het, dat hij de minste alteratie der XXIV artikelen, hare onderschrijving van deſelven als niet geſchied zou gerekend worden; en die reserve, hoe weinig vlijend ook voor de conferentie, was door eene trefzame onderſtelling als maatregel van voorzigtigheid voorgeschreven. Nadat de Regering die ſchuld bevestiging niet aan hare onderteekening verknocht, het lijd geen twiſfel, of de voorſtede van Frankrijk en Engeland voor België zoude de overige leden der conferentie hebben doen zwichten, en aanleiding hebben gegeven tot een nieuw voorstel, gewijzigd naar de nieuwe eischen van België. Nu echter is de conferentie gekonden; en ſchijnt nu Engeland en Frankrijk beide te land wezen de woelingen in het Luxemburgſche en de aanſchrijving der maatschappij te Brussel te zien; men mag zich nu niet verwonderen, dat men terughelooft voor de verantwoordelijkheid, om na de onderschrijving der XXIV artikelen door eene maatregel die ſtellig voorwaardelijke onderschrijving nutteloos te maken, de nieuwe eischen aan België te verſeuen. Daarom ſchijnt dan men de afhandeling van territorium uit te ſluiten, maar juist men leggen van het territorium. Het zij hier echter hetonnoo, dat die toe-

stand der conferentie ook nog door eene andere krachtig afdoende omſtandigheid wordt bepaald. Ter gelegenheid dier onderteekening verzocht onze Regering van de Staten-Generaal de inwilliging eener aanzienlijke som voor buitengewone credieten van oorlog en marine; en voor de volle rentebetaling; en zij vroeg voor een jaar. Zij verkreeg die inwilliging voor den geſtelden tijd; ofschoon sommige leden der Staten meenden dat een halfjaar voldoende was. En de Natie heeft haar zegel gedrukt op die inwilliging der Staten-Generaal. De het gevorderd beloop tot dekking der kosten verre overtreffende inſchrijving, zoodat voor acht miljoen meer dan vijf en dertig miljoen is ingeſchreven, bewijst hoe de Natie vertrouwen heeft willen betoonen in hare Regering, zoolang deze blijken geeft dat zij handelt, en zich niet laat verluiden om den ſtertergang in zaken, zoo nabij de eer, de onafhankelijkheid en de binnen en buitenlandſche welvaart des vaderlands betreffende, te volgen. Dat dan vrij in Strassen eene Belgische vlag opgeheschen en een vrijheidsboom geplant worde; dat dan vrij de inwoners van het hartelijk Belgischgezind Venlo en het vrijheidslievende Arlon roerend geſtelde adressen indienen; en de afgevaardigden van Limburg en Luxemburg den Vorst ter zijde treden, die aan onzen koning zijn verkregen recht ontroofde, laat hun vrij al de weldaden onder het zacht bestuur van het huis van Oranje vergeeten, om dat bestuur te laſteren, en tuimelgeest te huldigen. Van uit de vesting Luxemburg wordt in afwachting der uitvoering van de XXIV artikelen het *status quo* aldaar gehandhaafd en door den Duitschen Bond eindelijk krachtig verdedigd; en de strategische omtrek der vesting, die Frankrijk meende ingekort te zijn, ten gevolge der ſlaphartige of halve maatregelen tot het doen blijven erkennen van dien omtrek, wordt wederom ernstig gehandhaafd; Vorst Leopold, vreezeude dat de woelingen in het oosten van zijn gebied zijn troon kunnen doen wankelen, in afwachting wat zijne voorgeden hem gebieden zullen, maant aan tot eerbiedig geduld, en tot wachten; en Duitschlands Vorsten schijnen geneigd om van België te vorderen, wat van Holland werd geeischt. Ondanks al het geſchreeuw, het bekend wifelend karakter der Londenſche conferentie, zal men, ten gevolge van de voorwaardelijke onderteekening der Regering, en den aan die regering openlijk gegeven steun, wel verplicht zijn de XXIV artikelen ten uitvoer te leggen. En ſchijlen er dan soms nog adders in het gras; slechts met behoedzaamheid voortgetreden; en der Regering den noodigen bijstand niet onthouden. Zal men, na al hetgeen nu gebeurt, de noodzakelijkheid niet moeten erkennen, dat onze krijgsmagt aan de grenzen bleef, en er geld moest zijn, om vestingen en legermagt in behoorlijken ſtaat te houden?

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwsſtjdngen.

RUSLAND. — Een ſchrijven uit St. Petersburg van de helft der vorige maand behelst het volgende: In onzen tijd, waarin Europa zich zooveel moeite geeft om allerhande verhoudiſſen met Aſie uit een wetenschappelijk, handel- en ſtaatkundig oogpunt te knoopen, is het tot duurzame bevestiging dier betrekkingen onontbeerlijk geworden, om zich met de kennis der hoofdtalen van Aſie gemeenzaam te maken. Frankrijk en Engeland hebben vooral zich met liver op de nasporing van Aziens letterkundige ſchatten toegelegd, hebben Oostersche ſcholen, Akademien en bibliotheken aangelegd; doch ook de ruiſſiſche regering bleef ten deze niet achterlijk. Zij gevoelde het ſtandpunt, waarop zij met betrekking tot Aſie geplaatst is en het groote nut dat uit de kennis der oostersche talen kan getrokken worden. Een der grootste voorſtanders en beschermers van de beoefening dier talen was de tegenwoordige minister voor het openbaar onderwijs, de heer Uvazov. Reeds voor hij minister was, maakte hij de Ruſſen op het nut van de kennis dier talen opmerkzaam en moedigde hen tot derzelver beoefening aan, en toen hij in 1832 het beſtuur over het geſpoond departement op zich nam, zocht hij op de meeste geſtichten van onderwijs zijn lievelingsontwerp te verwezenlijken. Op verſcheidene onzer univerſiteiten beſtaan thans een leerſtoel voor de oostersche talen, zelfs is op vele gymnasien een cursus daarin geopend, doch nergens werd de behoefte ten deze sterker gevoeld dan in het zuid-oostelijk gedeelte van het rijk, nabij de grenzen der beide werelddeelen. Van daar dat de hogeschool te Kazaan, als de naaste aan Aſie grenzende, ook met de minste middelen voor die studie moest worden toegerust, en zulk geſchiede dan ook in eene mate dat deze hogeschool in dit opzigt met de eerste wetenschappelijke inſtellingen in Europa kan worden gelijk geſteld. Bij deſelven worden thans voordragten gehouden over de Arabiſche, Perſiſche, Tartariſche, Mongoliſche en Chineſche talen, en men heeft deze binnen kort met nog twee taaltakken, de Tibetaaniſche en Armeniſche, te vermeerderen. De zamen maken zij hier de eerste afdeeling in de philoſophiſche ſtudien uit. De hogeschool bezit voorts een der rijkste verzamelingen van oostersche werken, handschriften, munten, enz., meest door haren verdiensſtelijken curator, den heer vor Maxim Pſchukin, bijeen gebracht. Kazaan bezit voorts twee gymnasien, waarin de jeugd inſgelijks in de studie der oostersche talen wordt geoefend. Na de stad Kazaan heeft Charkow de meeste hulpmiddelen voor de oostersche taalkunde.

ENGLAND. — In de zitting der koninklijke Maatschappij te Londen van den 26ſten II. werd eene verhandeling gehouden over de waterpas-metingen van het noordelijk gedeelte van de Middellandsche zee tot aan den Gephyron, waargen het resultaat, zoo voort de geologische kennis dier landſtrek, als bij eene beſchouwing wat deze gewesten in de toekomst eenmaal kunnen worden, niet onbelangrijk is te vernemen. Deſelven werden onderne-

Te BAEDA, bij BROESE EN COMP. Boekdruckers en Boekverkoopers.